

A bányász és a szén

Az egész nyilvánosságot napokon át izgalomban tartotta a tizenegy solymári bányász szerencsétlensége. Már-már menthetetlennek tűntek és el sem volt képzelhető, hogy 85 órás börtön után előkerüljenek, amikor emberfeletti munkával kilenc bányászt sikerült visszahozni az élők közé. Az izsaphörtönből megmenekült bányászok most majd megint nekiindulnak a bánya mélységeibe.

Jules Vernének van egy regénye: A felhagyott szénbánya. Egy bányász kora ifjúságától fogva egész életét a szénbányában töltötte. A munkás megöregedett, a bánya kimerült, a nagy család megélhetése is lehetetlenné vált. A család elszá-
lódott, de az öreg bányász régi munkahelyéről nem tudott megválni, — egyedül maradt, elhagyatva gyermekeitől, unokáitól és a létfenntartáshoz szükséges dolgokról is csak alig tudott gondoskodni. És az öreg bányász, hogy télen ne fagyjon el, elhagyott bányában élelét, napról-napra végigjárta a már kifejtett helyeket, átvizsgálta a nagy üregeket, amíg végre új erekre talált, amelyek bőségesen szolgálták a fekete gyémántot. A bányát újból működésbe hozták, a család visszatért és az öreg bányász ott lelte örök nyugvóhelyét...

Még vagy 100—150 év előtt alig ismerte az emberiség a szén. Nálunk még a nyolcnyolcas években sem igen használták a szén fűtésre.

A szén használata tulajdonképpen Angliából indult ki. Az angolok észrevették, hogy erdeik száma nagyon fogy és rendelettel kötelezték a lakosságot a szén használatra. Midőn azonban Mourdochnak 1812-ben Londonban sikerült szénből gázt előállítani és a gáz mint világítóeszköz elindult hódító útjára, a kőszén aknáza is nagyobb mértékűt öltött.

Az európai államok közül Angliában találják a legtöbb kőszén: évente kb. 2500 millió mázsa szén termelnek és számítás szerint Anglia még 600 évre el van látva szénrel. A világ legnagyobb széntermelője Amerika és összes széntermelője kb. 300,000,000 tonnára rug.

Magyarország békéidőben minegy 20 millió mázsa barna szén és vagy 60 millió mázsa kőszén termelt évente. Legnagyobb bányánk Resica-Anina volt.

A szénképződését a tudósok különféleképp magyarázzák. Abban többnyire megegyeznek, hogy a szén ősvilági fák föld alá jutása következtében elszaporodva, a levegő elzárásával elkorhadtak, elszénestek. Bischoff a fák ilyen módon való elszénesítésére 6 millió évet számít, míg egy bécsi világhírű professzor, Ferdinand Ritter von Hochstetter a Novaja Zemla és Ferenc József-föld felfedezője 200,000 évre teszi a szén képződését. A teoria helyességét, amely szerint a szén fából képződött, a barna szénen is láthatjuk, melyen nemritkán észlelhetünk növényi alkatrészeket, leveleket, ágakat. Minden barnaszénből idővel kőszén lesz.

A barnaszén széntartalma kb. 55—60 százalékkal kisebb, mint a kőszéné, amelynek széntartalma 85 százalékos, míg az Angliában előforduló fényes, kagylós kinézésű anthracit széntartalma nemritkán 95 százalékos.

A szénen kívül, a széntartalmon kívül a szénben kén, víz, nitrogén, accezorikusan kevés vas is előfordul kevés homok mellett.

A kőszént a szén elszénesítése folytán nyerik és nagyobb széntartalma, mint a szén. Széntartalma eléri a 90 százalékos és akkor mondhatjuk jónak, ha hamutartalma nem nagyobb 6 százaléknál. A szén valószínű kincse az emberiségnek. A szénből nyerik a kátrányt is, amelynek feldolgozása után kapjuk a leghathatósabb gyógyszereket, a természetet utánozható legértékesebb színeket.

Peri Mihály.

Glöckner fest, tisztít

legszébben és legolcsóbban.
Főüzlet Iskola u. 27. Fog. templomnak átál.
Fióküzlet Károlyi u. 4. Tel. 12-69.

SZAHAK AVANESIAN

szőnyegkereskedő, szőnyegjavító és mosóintézet

BUDAPEST, ESKÜ UT 6. SZ.
Szegeden Pulcz tábornok ucca 7. szám
alatt vállal megbízásokat garantált művészies szőnyegjavításra és mosásra, valamint szőnyegmegvételre és eladásra. 287

ÉPÜLETFÁ
ASZTALOSÁRU
PADLÓDESZKA

TÜZIFA
SZÉN
KOKSZ

BACH
Telefon 11-26

Párisi krt 35.
(volt Somló telep.) és
Szeni István tér.

Hirek

VII 9. Vasárnap. Róm. kath. Veronika. Prof. Lucrécia. A nap kel 4 óra 12 perckor, nyugszik 7 óra 57 perckor.

Somogyi-könyvtár köznapokon délelőtt 10-től 1-ig, délután 4-től 7-ig, a Városi Múzeum minden nap, vasár- és ünnepnap is, délelőtt 10-től fél 1-ig van nyitva. Folyóiratcsere kedden, csütörtökön, szombaton délután fél 5-től fél 6-ig.

Egyetemi könyvtár (központi egyetem, I. emelet) nyitva vasárnapok kivételével mindennap.

Szegeden a gyógyszerárak közül szolgálatot tartanak: Barcsay Károly Széchenyi-tér 12 (telefon 1770), Cserhalmi Antal Sárkány-ucca 15, (telefon 3261), Frankl Antal Szent György-tér 6 (telefon 1118), Gergely Jenő Kossuth Lajos-sugárút 31, (telefon 1062), Löbl Imre dr. Gizella-tér 5, (telefon 1819), Moldván Lajos Ujszeged, Vedres-u. 1, (telefon 1846, Selmeczi Béla Somogyitelep IX. u. 489, (telefon 3425).

Dr. Csekey István és dr. Virányi Elemér eszt. kiténtetése. Az eszt. köztársaság elnöke dr. Csekey István szegedi egyetemi tanárnak, a tartui egyetem tiszteletbeli doktorának a Sas-kereszt II. osztályát a csillaggal, dr. Virányi Elemér szegedi állami főreáliskolai tanárnak pedig ugyanezen rend III. osztályát adományozta. E kiténtetések azoknak az érdemeiknek elismerése, amelyeket a kiténtetettek több évi esztországi egyetemi működésük alatt az eszt.—magyar kulturkapcsolatok kimélyítése körül szereztek.

— Uj vonat Szeged és Kistelek között. A szegedi üzletigazgatóság javaslatára a Máv. igazgatósága a nyaraló közönség érdekében a Kistelek és Szeged közötti forgalom megkönnyítésére kísérletképpen újból forgalomba helyezte a 745 és 746 számú vonatokat. A vonat Szegedről indul 11 óra 42 perckor, Kistelekre érkezik 12 óra 40 perckor, visszaindul Kistelekről 17 óra 42 perckor, Szegedre érkezik 18 óra 50 perckor. Ezek a vonatok egyelőre csak kísérletképpen közlekednek. A vonatokat főleg Szatymazon, Jánosszálláson, Vilmaszálláson, Felsőtanján nyaralók használhatják.

— Házasság. Dr. Bach Ernő belgyógyász (Budapest) és Halász Éva okl. gyógyszerész (Eger) házasságot kötöttek.

— Szociáldemokrata gyűlés Szentmihálytelken. A szociáldemokrata párt közli, hogy vasárnap délután 4 órakor Szentmihálytelken Muskó Györgyné 392 szám alatti volt vendéglőhelyiségében gyűlést tart, melyen a politikai és gazdasági helyzetet Lájer Dezső és Olejnyik József ismertetik.

— Varga Feerné: dombegyházi plébános. Dr. Glattfelder Gyula megyéspüspök értesítette a polgármestert, hogy Varga Ferencet, a belvárosi plébánia káplánját Dombegyházra plébánosnak nevezte ki, helyére Bauer Ferdinánd kisteleki segédlelkészt helyezte be a belvárosi plébániára.

— A Tisza áradása. A Tisza még mindig árad. 5-én 558 centiméter volt a vízállás, 6-án 564, 7-én 566 és 8-án, szombaton 572. Az áradás oka nyilván az, hogy a mellékfolyókon a sok eső meglassította a vizek lefolyását.

— Ezüstlakodalm. Dóczi Ferenc és neje Kiss Julianna f. hó 9-én, vasárnap d. e. 11 órakor ünnepi házaságuk 25. évfordulóját a felsővárosi minorita templomban.

— Szoboravatás a rokkanttelepen. A gedői rokkanttelepen ma délelőtt nyolc órakor ünnepi szentmise keretében avatták fel a Jézus Szive szobrot és a hősi halott emlékművet. Az ünnepség után körmenet lesz, délután néppünnyepély. A délelőtti ünnepségre reggel negyed nyolc és kilenc órakor külön autóbussz indul, husz utas jelentkezése esetén pedig, bármikor indítanak különjáratot.

— Iskolai találkozó. Felhívatnak az 1923-ban a Szegedi Leánygimnázium IV. B. osztályát végzett tanulóit, hogy találkozó megbeszélése céljából jelenjenek meg kedden (11-én) d. u. 6 órakor a Leánygimnáziumban.

Romlott étel, ital, ha gyomrát elrontja,
Fél pohár „Igmándi” gyorsan helyrehozza.

— Halálozás. Poroszkay Zoltán nyug. volt Kübekházi főjegyző folyó hó 7-én elhalálozott. Temetése folyó hó 9-én a belvárosi temető halottasházából délután 4 órakor.

— Az Ügyvédunió vacsorája. A Szegedi Kamarai Ügyvédunió 13-án, csütörtökön este 8 órakor a Kossuth Lajos-sugárúti Raffay-venedglőben vacsorát rendez, amelyen a pécsi ügyvédgyűlés kiküldöttei beszámolót tartanak. Az ügyvédek és jelöltek meghívja az elnökség. Jelenkezni lehet dr. Olasz Béla és dr. Koch László ügyvédeknel és a törvényszék kapusánál.

Karpaszománys egyenruhákat
kedvező fizetési feltételek mellett készít
KRIER RUDOLF
egyenruházati intézete SZEGED, Feketesas ucca 21. szám

— A vasárnap délelőtti tiszai uszóverseny. Vasárnap délelőtt rendezi meg a SzMTE a Tiszán a folyambajnokságot. A folyambajnokság zavartalan lebonyolítása érdekében a révkapitányság elrendelte, hogy 11 órától a verseny befejezéséig a hajóforgalomnak szünetelni kell. A csónakok is csak 30 méter távolságig közlekedhetnek a Tisza ujszegedi partja mellett. A rendelet megszegőit 80 pengő bírsággal sújtják. Az uszókat kísérő rendezőség csónakjait piros-fehér zászlókkal jelölik meg.

Jégszekrények

háztartási és mézárós, kedvező fizetési feltételek mellett legolcsóbban beszerezhetők
Fekete Nándor Kossuth L. sugárút 18. Tel. 20-72.

— Uj ártézi kutat furnak a Kállay-ligethen. A Kállay-ligethen a jövő héten megkezdik az új ártézi kutat furását. Ennek az új kutnak a vízével látják majd el a környékbeli lakosok ivóvízszükségletét.

Paplanok
olcsó árban készülnék, régiek új alakításnak
Soós Lajosné
pa radiceomi paplanok
me, Deák Ferenc u. 8

— Leesett a kocsi, agyrázkódást szenvedett. Szombaton délután Hódy Antal gazdálkodó itas állapotban kocsijáról lezuhant és agyrázkódást szenvedett. A mentők súlyos állapotban a közkórházba vitték.

— Óra-, ékszervásárlásnál, javításnál forduljon bizalommal Tóth-óráshoz. Előnyös A. B. C. beszerzés. Tört arany, zálogjegyebeváltás.

SZENZÁCIÓS

Nyári Vendégláték

TERÉZKÖRÜTI SZINPADON

TEDDY and PARTNER

Zenés vigjáték 3 részben. — Irta: Ivan Noe. — Zenéjét Szenes Andor verseire Fejér György szerezte. — Játsszák: Vaszary Piroksa, Erdélyi Mici, Ráday Imre, Maklár Zoltán, Pártos Erzsi, Hamvas Eva, Inkey Margit, Justh Gyula, Somló István, Bondy, Pethes, Balassa, Dózsa, Sándor. — Művészeti vezető: VASZARY JÁNOS

Premier kedden este 9 órakor!

Rendkívül olcsó helyárak! Telefon 265-54. Nyilvános esti főpróba hétfőn este 9-kor.